

LUND UNIVERSITY

Personligt lärande i grupp på nätet

Sandqvist, Mona; Efring, Håkan

Published in:
UCLU-bladet

2003

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Sandqvist, M., & Efring, H. (2003). Personligt lärande i grupp på nätet. *UCLU-bladet*, 6-7.

Total number of authors:

2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

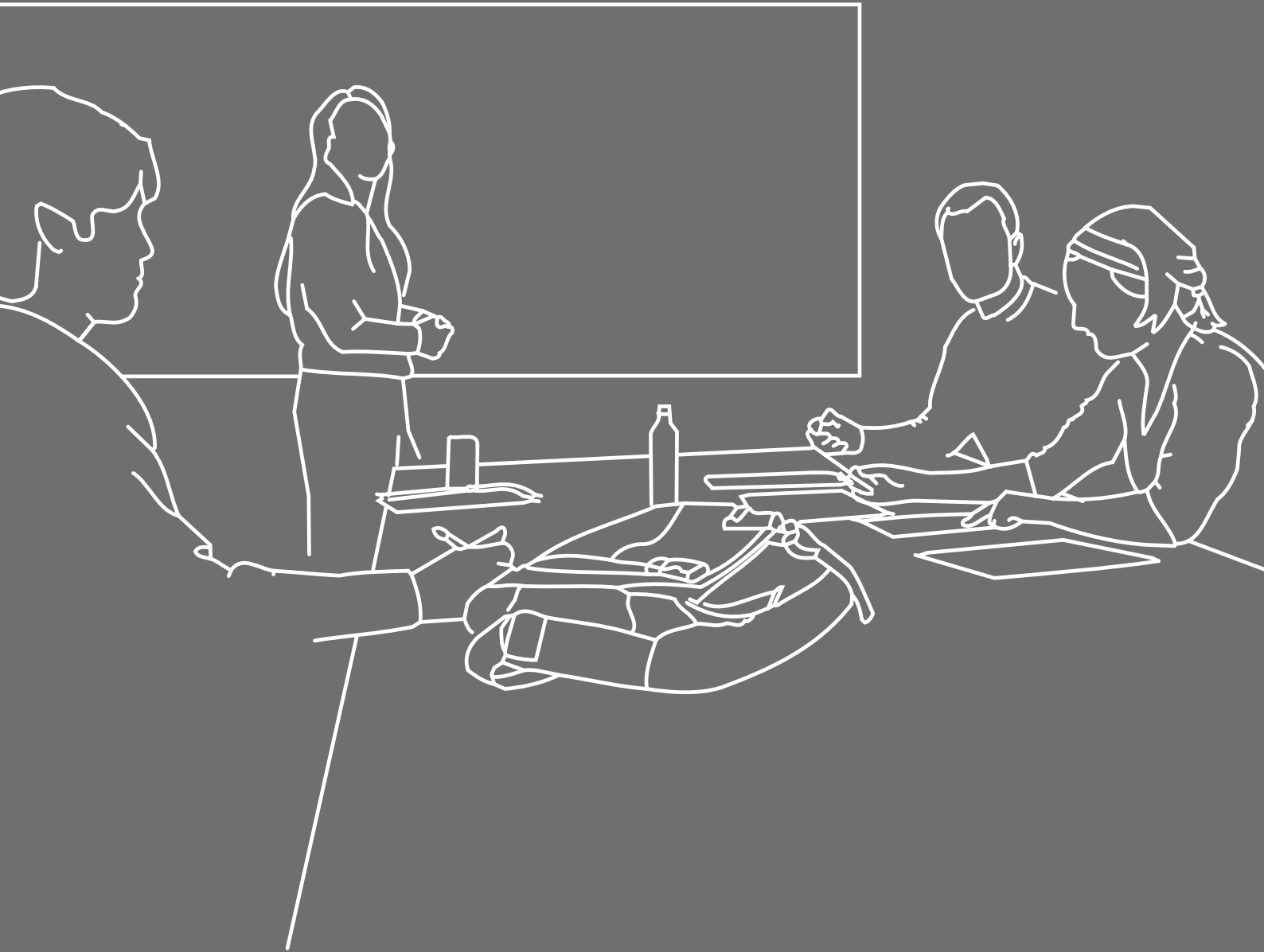
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

UCLU BLADET

Utvecklingscentrum för lärande och undervisning, Lunds universitet
Nr 6, december 2003

Koncensusgrupper –
något för dig?

Personligt lärande i grupp på nätet

Mona Sandqvist,
IT-pedagog, UCLU,
universitetslektor i litteraturvetenskap

Så löd de brännande frågor som lockat en stor och intresserad publik till UCLUs lunchseminarium den 8 oktober. Håkan Eftring, avdelningsföreståndare och studierektor på Certec, avd. för rehabiliteringsteknik, berättade om sina erfarenheter av institutionens storsatsning på nätburen distansutbildning alltsedan 1996. Certec har i en rad kurser varierat och utvecklat en modell med följande inslag:

- En frivillig träff vid kursstarten
- Internetföreläsningar som introduktion till varje kursavsnitt
- Litteratur, länkar och laborationer för fördjupning
- Forumdiskussioner
- Gruppuppgifter
- Tentamen som läggs ut vid kursstart och lämnas in vid kursens slut

Håkans exempel var kursen i Rehabiliteringsteknik – IT och lärande, en återkommande 7-poängskurs på kvartsfart för yrkesverksamma inom rehabilitering, utbildning och omsorg. Genomströmningen närmar sig 90 %. På något sätt har man alltså lyckats mota det avhoppsspöke som gärna hemsöker distanskurser. Men hur?

EN FAST STRUKTUR GER GRUPPKÄNSLA

Kursen består av tvåveckors kursblock med fixerade deadlines för inlämning av individuella uppgifter, gruppuppgifter och hemtentamen. Det strikta schemat vädjar till ansvarstagande och ger därmed förutsättning för ett kommunikativt utbyte. Kick-off-mötet lägger grund till ett gott samtalsklimat. Visserligen deltar inte alla, men mötet följs upp med forumsamtal av olika slag. De kursansvariga söker på alla sätt befrämja gruppkänslan.

Hur kan man lägga upp en nätkurs så att kursdeltagare lär sig av varandra?

Hur kan man minska antalet avhopp i en nätkurs?

Finns det en kritisk massa för antalet kursdeltagare?

Måste alla kursdeltagare göra samma tentamen?

Foto: M. Sandqvist

Håkan Eftring ger personligt lärande på nätet.

PERSONALISERADE STOFFPRESENTATIONER

Lärarna på kursen är ganska många men alla varierar samma modell. Vars och ens kursblock presenteras på en webbsida, där bilder länkar vidare till föreläsningens och referensmaterialets olika avsnitt. Studenten kan bekanta sig med stoffet i den ordning som lockar mest. Bilderna är bantade till ett minimum och bromsar inte tempot. Allt kursmaterial finns på nätet. Inga problem med litteraturanskaffning här!

Många lärare på en kurs gör ibland att innehållet sönderfaller i separata delar. Det motverkas effektivt dels genom att den kursansvarige läraren hela tiden finns tillgänglig, dels genom att studenterna i varje kursblock får ta ställning till innehållet via tre övergripande frågor – Vad som varit nytt, Vad du ifrågasätter, Vad du främst vill tänka vidare på. Samma frågor

ges sedan som en obligatorisk uppgift på hemtentamen, då med avseende på kursen i sin helhet.

PERSONLIGT LÄRANDE I GRUPP

Studenterna stimuleras till reflexion – individuellt och i grupp. En kursdeltagare berättar i en utvärdering om hur stimulerande det känts när gruppmedlemmarna stämt möte på nätet för att lyssna till en föreläsning, hur man brutit av för att diskutera, hur man gått ut på nätet för att kolla upp länkreferenser och på så sätt tillsammans laddat upp inför en gruppuppgift.

Studenterna uppskattar också den variationsupplevelse som uppstår av att se hur de andra besvarat en viss uppgift. Alla svar publiceras. Det är ett medvetet grepp: Håkan hävdar i anslutning till Ference Marton vikten av att skapa lärsituationer, där samma tema varierar på många olika sätt.

Flera olika forumtyper hålls igång samtidigt – frågelåda om teknik, konferens för varje kursblock, forum för allmänna ämnesdiskussioner, forum för gruppens diskussioner, Cyber Café för prat om ditt och datt. Det finns inget obligatorium beträffande inlägg – ändå uppstår livlig diskussion. Kruxet är att skapa spontan lust och vilja att delta. Ett knep är att låta en medarbetare ta på sig en deltagarroll och ställa frågor på ganska basal nivå, vilket lockar fram andra tentativa inlägg. Viktigt för gruppkänslan är också att varje inlägg åtföljs av bild på avsändaren.

Kursen har upp till ett 80-tal deltagare, vilket gynnar forumaktiviteten. En kritisk massa för forum tycks ligga vid 50 deltagare. Då kommer det 10-15 inlägg per dag, och då är åtminstone några inlägg tillräckligt intressanta för att locka till kommentar.

TENTAMEN UTAN TIDSPRESS OCH MED UTRYMME FÖR EGET VAL

Redan vid kursstarten presenteras tolv tentamensfrågor, varav tre ska besvaras. Den första är obligatorisk, de andra väljs utifrån den enskildes egna intressen och behov av fördjupning.

Den typen av valmöjlighet är viktig genom hela kursen. Överhuvudtaget får man intrycket av att studenterna hela tiden uppmanas tänka framåt mot hur kunskaperna ska kunna omsättas i den egna yrkessituationen. Eftersom de är verkliga inom likartade områden finns förmodligen ett spontant intresse att ta del av varandras erfarenheter. Sammantaget kommer de publicerade svaren på uppgifter att bilda en referensram som är långt vidare än den som varje student har från början.

Det finns mycken inspiration att hämta från Certecs modell. Även för kurser med mera heterogen deltagarsammansättning och utan anknytning till yrkespraktik finns uppslag värda att pröva: omsorgen om gruppkänslan, det intressestyrda uppgiftsvalet, den genomskinliga tekniken och inte minst, kommunikationens centrala roll. De generöst tillgängliga resurserna på Certecs hemsida (www.certec.lth.se) är en guldgruva för var och en som vill låta sig inspireras! ■

LÄS MER

Anderberg P., Falkvall J., Jönsson B., (1998), "Internet inifrån två", *Internrapport Certec, LTH Nummer 3:1998*, www.certec.lth.se/dok/internetinifran/

Du har väl sett att du kan läsa

UCLU BLADET

på nätet också?

www.uclu.lu.se/uclubladet